

Γράφει ο **Μάκης Γεωργιάδης**

Περνάει λοιπόν ο καιρός σπαρμένος εις το διηνεκές στόχους, επιθυμίες, ενίοτε και ερωτήματα. Τι συμβαίνει ακριβώς όταν ο απλός άνθρωπος βουλιάζει κυνηγώντας τις χίμαιρες που του επιβάλλει η εκάστοτε κυρίαρχη τάξη; Ίσως δεν χρειάζεται να κοιτάξεις και πολύ μακριά.

Δες τα διλήμματα που σχετίζονται με το ευρώ. Η απολυτοποίηση του καλού σε μια μονάδα χρήματος. Αυτή η μονάδα εξασφαλίζει την ευτυχία. Για την ακρίβεια, το αδιάκοπο κυνήγι μιας ουτοπίας χωρίς συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Εκεί όπου το υπερφυσικό και το μεταφυσικό παντρεύονται όπως θα έκαναν τα δύο «ε». Του ευρώ και της ευτυχίας.

Εξοβελίζονται οι πραγματικές ανάγκες και αντικαθίστανται από αντικείμενα πλήρωσης της ευμάρειας που μετατρέπεται σε προθάλαμο της ευτυχίας. Τι συμβαίνει λοιπόν με το κυνήγι της ευτυχίας; Όπως προέκυψε ως απόλυτο ιδανικό των δυτικών κοινωνιών; Μήπως γιατί σε αυτό το ατέρμονο κυνήγι αντανakλάται η ευτυχία της κυρίαρχης τάξης μέσω της επιβεβαίωσης της κυριαρχίας της πάνω σε δισεκατομμύρια πλανώμενους καταναλωτές οι οποίοι μια ζωή προσπαθούν να της μοιάσουν, να κατακτήσουν μια ψευδεπίγραφη «κορυφή» χωρίς πιθανότητες να καταφέρουν απολύτως τίποτα όχι για μια αλλά για δέκα ζωές;....

Είναι σίγουρα ένα πολύ μεγάλο κομμάτι ευτυχίας για τους απανταχού καταπιεστές να παρατηρούν πώς αναπαράγεται η δική τους βαναυσότητα και πως ανθρωπίνοι κλώνοι της πλέον σάπιας κάστας ποδοπατιούνται και ποδοπατούν στο όνομα της ευτυχίας της κατανάλωσης και των διαφόρων τύπων ονείρου που έχουν ως επιστέγασμα ένα ευρύχωρο και ακριβό σπίτι, έναν πετυχημένο γάμο και ένα αυτοκίνητο μεγάλου κυβισμού. Ό,τι θα άξιζε τη χλεύη και την περιφρόνηση μετατρέπεται σε τοτέμ. Σε ιερό αντικείμενο λατρείας που δεν επιδέχεται αμφισβήτησης.

Δεν ήταν πάντοτε έτσι αυτός ο κόσμος. Παντοτινό συστατικό του είχε την καταπίεση. Παντοτινό συστατικό και την εκμετάλλευση. Η μάστιγα της ευτυχίας όμως δεν ήταν πανταχού παρούσα. Μόνο και μόνο αυτό το γεγονός καθιστά σχεδόν βέβαιο ότι ο κόσμος δεν θα εξακολουθήσει να είναι έτσι για πάντα.

Συνηγορούν σε αυτό οι εκλάμψεις της ιστορίας που έδειξαν ότι η ανθρώπινη φύση δεν είναι ικανή μόνο για το χειρότερο αλλά και για το καλύτερο. Όταν καταργηθεί η εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο το μεγάλο βήμα θα έχει γίνει. Η κοινωνική απελευθέρωση είναι η ταφόπλακα της ευτυχίας όπως τη έχουμε γνωρίσει στο βιομηχανικά αναπτυγμένο κόσμο από την έκρηξη της βιομηχανικής επανάστασης και μετά.

Η τελειότητα του κύκλου, η προσέγγιση της ηδονής όπως την περιέγραφε το υλιστικό πνεύμα του Επίκουρου και το άνοιγμα του δρόμου της απελευθέρωσης είναι από τα συστατικά στοιχεία για έναν νέο κόσμο υπό ένα νέο πρίσμα. Ο καταλύτης είναι ο άνθρωπος. Αν κάτι γίνεται επιτακτικό στις μέρες μας είναι έναν νέο τύπο ανθρώπου ο οποίος θα υλοποιήσει το απελευθερωτικό όραμα. Είναι στ' αλήθεια μια πολύ μεγάλη συζήτηση αυτή η οποία επανέρχεται ως επιτακτική αναγκαιότητα σε πυρακτωμένους καιρούς. Δεν είναι στα περιβόητα «διακυβεύματα» των εκλογών. Δεν αντανakλάται και δεν κρύβεται σε κάποια ψηφοδέλτια. Στην αμεσότητα της πολιτικής αντιπαράθεσης φαινομενικά δεν χωράνε τέτοιου είδους συζητήσεις. Τα συστατικά του υποκειμένου της επαναστατικής ανατροπής ωστόσο παραμένουν οι άνθρωποι και η εξέλιξη τους συνδέεται με την διαδικασία ρήξης, τόσο πριν την οριστική ρήξη με το

παρελθόν όσο και μετά.

Ο νέος εργατικός διαφωτισμός μπορεί και πρέπει να απλώσει τις ρίζες του όσο δύσκολο κι επίπονο κι αν φαντάζει σήμερα αυτό. Δεν αρκεί η κατάλυση του αστικού κράτους για να ενταφιαστεί το αξιακό σύστημα του καπιταλισμού. Ό,τι πιο διαβρωτικό και επώδυνο για τον άνθρωπο και τη φύση. Αποδείχτηκε άλλωστε ότι η ανεπάρκεια και η στρέβλωση των σοσιαλιστικών αξιών στα καθεστώτα του πρώην «υπαρκτού σοσιαλισμού», όπου αν και ο σοσιαλιστικός ρεαλισμός επιχείρησε να προάγει νέες αξίες και νέες μορφές ανθρώπινης δημιουργίας, δεν απέφυγε έναν άκρατο διδακτισμό ο οποίος μάλλον απέτυχε και σύντομα τα υποκατάστατα του δυτικού καταναλωτικού προτύπου υπερίσχυσαν και τελικά σάρωσαν τα πάντα χωρίς καμία απολύτως αντίσταση.

Απέναντι σε όλα αυτά δεν αναζητάμε υπεράνθρωπους. Η δημιουργική αξιοποίηση των θετικών που μας άφησαν οι σοσιαλιστικές επαναστάσεις, τα νέα τεχνολογικά και επιστημονικά δεδομένα, η συσσωρευμένη εμπειρία του παρελθόντος μπορούν να δώσουν την ώθηση στο νέο ανθρωπισμό. Μπορούν να γίνουν υλικά και πηγές έμπνευσης για την ποίηση και την τέχνη του μέλλοντός μας...

XV - V - 2014